Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА"

Рôкъ V. | Мт. Кармель, Па. Четвергъ 30-го Грудня 1897. | Число 53.

Календарь.

Грудень.

30	Ч.	Севастіяна муч.
31	П.	Вонифатія муч.
1	С.	Игнатія богоносця
2	Н.	Св. ОТЦЕВЪ.
3	П.	Анастасіи муч.
4	В.	10 мучениковъ въ Критѣ
5	С.	Навечеріе Р. Хр.; Евгеніи

Змѣстъ.

УВАГА.

Хотячѝ приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касіера.

Mr. George Chylak
OLYPHANT, PA.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою.

Rev. John Ardan
P. O. Box 418
OLYPHANT, PA.

СПРАВЫ „СОЮЗА".

Приступили слѣдуючѝ новѝ члены до „Р. Н. Союза" въ мѣсяцю Новемб. с. р.

Число въ гол. книзѣ:

Зъ West Troy, N. Y.
1. Рончковскій Дмит. 711

Зъ Olyphant, Pa.
2. Шевчикъ Микола 568

Зъ Jersey City, N. J.
3. Филякъ Стефанъ 726

Зъ Buffalo, N. Y.
4. О. Дыминьскій М. 586

Зъ Waterbury, Conn.
5. Гомикъ Стефанъ 711

Зъ Centralia, Pa.
6. Козакъ Теодоръ 635

Зъ Mayfield, Pa.
7. Палубякъ Гриць 571
8. Юзвикевичъ Ант. 571
9. Шведи Стефанъ 572

Зъ Pittsburg, Pa.
10. Здзеба Кузма 656
11. Бекъ Михаилъ 656
12. Пейко Никифоръ 657
13. Дзяба Юрко 657
14. Кульчицкій — Ручка Иванъ 659
15. Ковальчикъ Иванъ 659

Зъ Lansfod, Pa.
16. Кусреръ Яковъ 777

Зъ Simpson, Pa.
17. Островскій Семанъ 587

Зъ Shamokin, Pa.
18. Пыртко Иванъ 635
19. Котыкъ Иванъ 660
20. Петриско Иванъ 650
21. Дзюмбелякъ Ива. 661
22. Янишакъ Василь 661
23. Гороццакъ Алек. 662

Зъ St. Clair. Pa.
24. Гаспаръ Стефанъ 572
25. Козакъ Гнатъ 573

Кôлька слôвъ до нашихъ предплатникôвъ.

Вже пятый рôкъ минае вôдъ часу, коли наша „Свобода" побачила денне свѣтло. А такъ якъ маленька дѣтинка зъ кождымъ майже днемъ дужшае, налипае ся силою житя такъ и „Свобода" за цѣлый той часъ перейшла неоденъ ступень свого розвою, прибирала зъ часомъ иншій видъ, ставала побôбною до людей. Якъ она въ остатныхъ часахъ выросла и яке еи личко, дорогѝ еи читателѣ, Вы самѝ найлучше осудити можете, бо намъ не годить ся хвалити своеи власнои дѣтины а то [illegible] сторонно осудити.

Вы рускѝ робôтники, судѣть самѝ нашу одиноку руску газету въ Америцѣ. Мы зô своеи стороны скажемо, що пестили и доглядали мы ей цѣлесенькій рôкъ мовь ока въ головѣ, щобъ ана ота наша дѣтиночка „Свобода" могла точно появити ся що тыждня передъ своимъ любымъ рускимъ народомъ и его втомленымъ вôдъ важкои працѣ силамъ додати силы, надѣѣ на красшу долю. А высылали мы ей передъ Вашѝ лиця зъ тремтячимъ серцемъ, чи сповнить она ту велику свою задачу — мы ей нѣколи не хотѣли пустити передъ Вашѝ очи немытою и не чесаною и старали ся всѣма силами, щобъ сеся одинока наша дѣтина тай твоя ты робôтнику рускій, могла принести тобѣ свѣтло правды и науки, свѣтло братерства и любови.

Чи несла „Свобода" сеся подруга наша вспôльна тѝ гарнѝ и взнеслѝ засады? Можемо погордити ся, що такъ, а доказомъ того тѝ численнѝ рускѝ робôтники, що спѣшать записуючи собѣ ей, — спѣшать до той вспôльной ватры загрѣти ся та ще и на будуче набрати огню, щобъ мôцнѣйше устоятись въ борьбѣ житя.

Мы нѣколи не высылали напои „Свободы" кидати болотомъ навѣть на вороговъ нашихъ а все зъ розвагою и пучаю розбирали рѣчь, казуючи де криво а де просто. Мы и на дальше станемо вѣрно при тыхъ самыхъ засадахъ, бо того нашою одинокою цѣлею буде добро робучихъ людей. Любити будемо правду и справедливость, а всею силою ненавидѣти и побо[illegible]ведливость безъ взгляду на те, вôдкого не походила.

То-жь брати робôтники! Въ кого охота послужити за тѝ взнеслѝ засады, хто хоче належати до того гурту, котрый мае собѣ выборити красшу долю, най лучить ся зъ нами, най иде пôдъ вспôльнѝ крыла „Свободы," бо чимъ бôльше насъ буде, тымъ мôцнѣйшою стане „Свобода," тымъ скорша наша побѣда.

То-жь кличемо до Васъ рускѝ робôтники, записуйте собѣ „Свободу," ширѣть ей вôдъ хаты до хаты, най еи лучь свѣтла ввôдре ся по мѣжъ усѣхъ Русинôвъ въ Америцѣ, а тогдѣ и мы зможемо прибрати „Свободу" въ красшій стрôй якъ досп и налляти ей бôльшимъ розумомъ. „Свобода" недорого коштуе, лишь 2 дол. на рôкъ.

Перше число по новомъ роцѣ розôшлемо всѣмъ нашимъ предплатникамъ тай ще декому, котрыхъ адресы маемо. Дальшѝ числа посылати лишь будемо тымъ, котрѝ надôшлють предплату.

Редакція „Свободы".

Почтовѝ порядки въ Америцѣ.

Только люде несвѣдомѝ рѣчи, можуть выражати ся, що почта американска солідна державна институція. Се неправда! Частѝ крадежи почтовыхъ листôвъ, а найновѣйшій выпадокъ такъ близько Ню Йорку, доказують зовсѣмъ що иншого. Недавно украли злодѣѣ зъ почтового воза, близько Ню Йорку два повнѝ мѣшки регістрованыхъ листôвъ, котрѝ могли представляти вартость $100,000. Сей выпадокъ доказуе власне незарность почты американьской, [illegible] не можь сподѣвати ся навѣть въ центральной Африцѣ.

Але мы дивуемо ся, що частѣйше еще щось подôбного не дѣе ся. Та бо справдѣ! Якъ можна вымагати вôдъ американскои почты порядкôвъ, если уряды по почтахъ занимають люде, не посѣдаючи не то фахового, але жадного навѣть образованя. При кождôй змѣнѣ президента, змѣняють трохи не всѣхъ урядникôвъ по почтахъ и розумѣе ся обсаджають такими людьми уряды, котрѝ найбôльше заслужили ся при выборахъ, а менче зъ тымъ, чи они способнѝ на урядникôвъ, чи нѣ. — Множество урядникôвъ крутить ся по урядахъ почтовыхъ, держава платить солено и пятого помимо величезныхъ доходôвъ зъ почты, мае держава и величезнѝ недоборы.

Такъ довго, якъ політичный системъ наладованя кишень буде пôдставою публичного житя въ тôмъ „free country" мусять и подôбнѝ злодѣйства дѣятись.

Годѣ не згадати за одну рѣчь, котра дотычить регістрованыхъ листôвъ. Повсюды въ Европѣ, платить держава за затрату порученого листу, примѣромъ Австрія платить 20 зр. а. в. Въ Спол. Державахъ, а також въ Канадѣ почта не вôдповѣдае за регістрованый листъ. Вкрадуть его злодѣѣ по дорозѣ — пропало, загине вôнъ на котрôй почтѣ, а ты заскаржишь дотычного почтаря, его укарають, а навѣть можуть усунути, але тобѣ листъ пропавъ, тай нѣхто шкоды не зверне.

Впрочѣмъ сихъ кôлька увагъ про почтовѝ порядки, нѣчого иншого насъ не вчать, якъ лишь показують наглядно вôдносины суспольнѝ [illegible] жіемо. Грôшь рядить свѣтомъ. Кождый гонить за доляромъ и хапае его прямою дорогою (правно-злодѣйскою), якъ може, а якъ не може дойти до доляра тою дорого то хапае его при помочи кривыхъ пальцѣвъ. Кождый жіе, якъ може — отъ, щобъ бôльше заробити вôдъ другого.

Обкраджен̂ѝ певно суть банкиры, значить головнѝ законнѝ рабусѣ; злодѣѣ, що обôкрали вôзъ почтовый може и бѣдолахи, сараки якѝсь, котрѝ про себе, въ той спосôбъ соціяльну квестію розвязують. И чимъ бôльше перôвнôсть маеткова зазначуесь, значить, чимъ бôльше буде бѣдныхъ, а маетки будуть гнити въ рукахъ кôлька сотокъ людей, тымъ бôльше буде на свѣтѣ крадежей и другѝ збродиѣ будуть на порядку дневнôмъ.

Звалѣть нашу теперѣшну вавилонску вежу, а повстане на еи мѣсци суспôльнôсть, котра буде спочивати на принципахъ свободы, рôвности и справедливости. Тогды и пожадливости и побудокъ до проступкôвъ и збродень буде незрôвнано менше.

ПОЛЬЩА, РУСЬ И ЛИТВА.

(Кôлька слôвъ по поводу польско-россійскои угоды.)

Написавъ ЙОНАСЪ ЛИТВИНЪ.

IV.

Въ нѣмецкôй часописи „N. Y. Morgen Journal" зъ дня 12. грудня с. р. нѣкій Антôнъ Клетте помѣщае статѣ пôдъ загол. „Европа за сто лѣтъ," въ котрыхъ доводить, що давлене слабшихъ народностей сильнѣйшими, меншихъ державъ бôльшими, есть противнымъ природѣ, а насильне накидуване мовы и правъ иныхъ [illegible] ся варварству. Народъ не може бути власностію другого народу. Зъ часомъ кождый мусить добити ся политичнои свободы, а варварство мусить загинути зъ поступомъ цивилизаціи.

Я годжу ся зъ тымъ и на будучôй мапѣ Европы, котрои п. Клетте ще не означивъ зовсѣмъ вѣрно, вырисовавъ бы я на полудни Европы одну велику державу вôдъ киргизкихъ степôвъ до карпатскихъ гôръ, вôдъ чорного моря геть ажь за рѣку Сянъ — се будуча руска держава, властива Русь, котрои имя, культуру и первѣстну лѣтературу, користаючи зъ татарского нападу и иншихъ варварскихъ народôвъ, присвоили собѣ пôвночнѝ Славяне, помѣшанѝ зъ финскими племенами. Дальше на пôвнôчь означивъ бы я другу руску державу Бѣлу Русь, котра що до мовы, обычаѣвъ и чистоты словяньскои крови, дуже спорôднена зъ властивою Русю. На захôдъ вôдъ нихъ ажь до побережа балтійского моря, вырисовавъ бы я Лито-Лотву. Полудпева часть Ливляндіи, цѣла Курляндія, захôдна часть нынѣшнои витебской губерніи, се Литва; а всхôдна часть Прусъ вôдъ Куріш Гафе и Гумбіненъ, цѣла майже сувальска губернія, бôльша часть виленьскои, часть гродзиньскои и цѣла ковеньска, се властива Литва.

Въ нынѣшныхъ часахъ, коли народы стремлять до незавпсимости и самостôйности, хто може сказати, що говорити про щось подôбного есть чистою утопією-мрією? Хто може сумнѣвати ся, щобы Русины-Украинцѣ, котрыхъ есть до 30 миліонôвъ, котрыхъ характеръ [illegible] достаточно загартовавъ ся, коли надôйде слушный часъ, не можуть стати ся самостôйнымъ народомъ? Литовцѣвъ також числять на 5 миліонôвъ. Мають они свою минушôсть, свою традицію. Характеръ литовского народу зовсѣмъ вôдрубный вôдъ характеру словяньскихъ народôвъ, инша мова — чому-жь бы Литовцѣ мали вѣчно стогнати пôдъ чужимъ ярмомъ, пôддавати ся чужимъ звычаямъ и обычаямъ, учити ся чужои мовы, жити чужимъ, неприроднымъ житемъ? —

(Продовжене на другôй сторонѣ.)

RA105

ЩО ТАКЕ РОССІЙСКЕ ПРАВОСЛАВІЕ?

(Соціольогичный очеркъ.)

Написавъ графъ Лелива (Е. Н. Матросовъ.)

(Дальше).

Перше всього около 1650 р. патріярхъ Никонъ предпринявъ усунене зъ церковныхъ книгъ и обрядôвъ богато блудôвъ, котрѝ були ся вкрали завдяки безграмотности переписователѣвъ. — Въ старославянскій текстъ Библіи и книгъ богослужебныхъ вкралось було множество грубшихъ похибокъ, котрѝ зовсѣмъ скривили змыслъ первѣсного тексту. Щобъ направити тото лихо, патріярхъ Никонъ спровадивъ зъ Атонскои горы и другихъ мѣсць греческого православія значне число найлучшихъ греческихъ манускриптôвъ, посля котрыхъ бувъ справленый славянскій текстъ. Въ 1655 и 1666 рокахъ скликавъ вôнъ два мѣсцевѝ церковнѝ соборы ерархôвъ великорускои православнои церкви, котрѝ одобривши поправлене патріярхомъ церковныхъ книгъ и обрядôвъ, посля греческихъ взôрцѣвъ, постановили впровадити въ ужиоане новѝ книги, а старѝ выключити зъ уживаня. Колижь однако новѝ книги розôслано по церквахъ державы московскои, наступила обставина зовсѣмъ неожидана: значна часть народа не хотѣла ихъ приняти. Тота часть получила имя старообрядовцѣвъ або роскольникôвъ, понеже неприняте новосправленыхъ книгъ жадало захованя старого обряда и старыхъ книгъ, на котрыхъ они будовали стародавне благочестіе, а самымъ актомъ неприняте книгъ и обрядôвъ, котрѝ приняла була бôльша часть великорускаго народу, вчинили они въ великорускôй православнôй церкви росколъ — роздѣлъ, розрѣзъ. Такимъ образомъ духовна солідарнôсть и згода священства и мирянъ, котрѝ въ старинной Руси творили одну церковь, солідарнôсть, котрою такъ отличалась малоруска православна церковь, та солідарнôсть въ церкви православнôй великорускôй нарушена за часôвъ Никона и якъ звѣстно не привернена по нынѣшный день т. е. въ протягу майже двохъ зъ половиною вѣкôвъ. Якже и чимъ здѣлано той росколъ и хто въ тôмъ виноватый? Многѝ видять въ великорускôмъ росколѣ, котрый жадавъ захованя старинного двораменного креста, старинныхъ богослужебныхъ книгъ, повныхъ ошибокъ, блудôвъ т. и. доказы здичѣня великорускаго народа, и его чудовичного консерватизму, цѣлковитои китайщины, котра выключае всяку можливôсть поступу и культуры. И дѣйсно, найвиднѣйшій представитель роскола въ ту епоху, коли вôнъ повставъ, протопопъ Аввакумъ писавъ: „Аще я и несмысленъ, гораздо неученый человѣкъ, да то знаю, что вся церкви отъ святыхъ отецъ преданная свята и непорочна суть. Держу до смерти, якоже пріяхъ, не прелагаю предѣлъ вѣчныхъ. Де насъ положено, лежи оно тамъ во вѣки вѣковъ." Якъ бы и не говорити, то та тирада по принципу ворожа всякому поступови взагалѣ, скривае въ собѣ деякѝ иншѝ потребы, она скривае въ собѣ деякій иншій змыслъ, котрый поки що еще недостаточно выясненый. Въ тыхъ старыхъ обрядахъ, старыхъ богослужебныхъ книгахъ, въ понятіяхъ „старинного благочестія" взагалѣ, представлявъ собѣ народъ старый, строгій образъ житя великорускаго духовенства, его вô всѣмъ близкôмъ до народу, его тотожнôмъ зъ народомъ въ житю, котрѝ почали змѣняти ся въ епосѣ Никона. Великоруске-православне духовенство почало въ епосѣ Никона богатѣти, змѣняючи напрасно образъ житя; духовенство то почало стремѣтись до привильованого положеня и до політичного вплыву, слѣдуючи за примѣромъ житя, якій бачимо на духовенствѣ польскôмъ и на декотрôй части духовенства бѣлорускаго и малорускаго. Власне той ригоризмъ и деякій аскетизмъ старинно рускаго православія найшовъ собѣ въ росколѣ свôй выразъ, котрый зъ верха лишь выражавъ ся въ требованю двораменныхъ крестôвъ и т. ин. Великоруска ерархія, котру представлявъ самъ тôлько патріярхъ, вмѣсто скликати соборъ и запросити до участи въ нѣмъ не тôлько прихильне собѣ духовенство, але и противну сторону т. е. народъ и старати ся розъяснити рѣчь, вôдповѣла та ерархія страшными переслѣдованями. Одною зъ першихъ жертвъ такихъ переслѣдовань упавъ вже повысше згаданый протопопъ Аввакумъ, котрого спалили живцемъ на кострѣ. Такимъ образомъ въ тôмъ часѣ, коли великоруска ерархія признавала церковь, представителькою религійнои правды въ собѣ самôй, значна часть народу великорускаго признавала ту саму правду религійну, заключаючу ся въ самôмъ народѣ. Ясно, що ту, на почвѣ народности великорускои встрѣтили ся два непримиримѝ принципы: принципъ клерикальный, представляючій „церковь", якъ высшу, независиму духовну власть, котру народъ повиненъ слухати и принципъ національно-демократичный, представляючій „церковь", якъ сполучнôсть православного руского народа, котрый незмѣнно хоронивъ батькôвскѝ спадщины. Бôльша часть однакъ народа стала по сторонѣ такъ званои „господствуючои церкви", а меншôсть, вôдказавша ся вôдъ послуху для тои ерархіи наражала ся на страшнѝ переслѣдованя. Еслибъ було однакъ удало ся предводителямъ росколу потягнути за собою увесь россійскій народъ, тогды пастырѣ, оставши пастырями безъ овецъ поневоли мусѣлибъ були вôдказатись не тôлько вôдъ переслѣдовань, щобъ зъеднати собѣ „всю церковь", але навѣть вôдъ своихъ правъ и попросту пôдчинитись жаданямъ народа. Побѣда великорускои ерархіи надъ непôдчинившою ся частію великорускаго народа була безсумнѣву побѣдою клерикального принципа церкви, понеже безъ згоды народа, а навѣть противъ его волѣ, перемѣнила старинный „образокъ благочестія" и безпощадно переслѣдовала всѣхъ, котрѝ не хтѣли пôдчинити ся такимъ змѣнамъ. Ерархія греко-россійска вже тымъ самымъ твердила, що вся сила церкви концентруе ся въ нѣй одной, що власти церковнôй належать ся всѣ права, а народъ не мае въ церкви нѣчого, крôмъ обовязкôвъ слѣпого послуху.

Роскольники еи, старообрядовцѣ, жаловали ся безпрерывно, що зъ ними поступають не по христіянски: Изъ-за того, що они крестять ся инакше и молять ся изъ старыхъ книгъ тай за то ихъ тяжко переслѣдують и живцемъ палять. На тѝ жалобы, представитель тогдѣшнои великорускои ерархіи патріярхъ Іоакимъ, давъ слѣдуючу з[illegible]отну вôдповѣдь: „Мы за крестъ и мо-

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA" Publishing Co.

All comunications should be addressed to:

„Svoboda"
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю.......3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To „SVOBODA"
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЬ ЩО ТИЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

Купуйте книжки!

Въ редакціи „Свободы" можна достати слѣдуючій книжки:

Написавъ Н. Дмитрôвъ. ЦѢНА 10 цнт.

Якъ чортъ заслуживъ кусника хлѣба. ЦѢНА 10 цнт.

Образки зъ Америки. Написавъ Бузько. ЦѢНА 10 цнт.

Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русинôвъ Ч. I. Написавъ М. Павликъ. ЦѢНА 15 цнт.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ".

(Продовжене зô стороны першои.)

Въ послѣдныхъ рокахъ чимало вже давнѣйше неволеныхъ народностей доборо ся своихъ народныхъ правъ, вôдзыскаютъ ихъ и Литовцѣ будьто наслѣдкомъ політичныхъ переворотôвъ и подѣлôвъ, будь черезъ парляментарный розвôй, чи якимъ иншимъ способомъ, та намъ байдуже про выбôръ способôвъ. мы пôдемо до своеи цѣли тою дорогою, котра насъ до неи найскорше и найлегше допровадить.

Прирôвнаю ту народы до родôвъ деревъ. Коли калина, дерево, оспѣване въ литовскихъ и рускихъ пѣсняхъ, пôсля довгои и острои зимы, выпущае листки въ теплыхъ, полудневыхъ краяхъ, ждемо, що невдовзѣ и на пôвночи зацвите, щобъ лишь скорше весна, вôдповѣдный часъ наспѣвъ.

Те саме буде и зъ нами, зъ нашими народностями.

Правда, не богато Литовцѣвъ замешкуе Сполучені Державы, близько 100 тысячь. Недавно они ту поселили ся, а що найважнѣйше, дуже мало мѣжь ними образованыхъ людей. Всѣ роботники, однакъ дивлячись на ихъ письменство, на ихъ организаціи, можна бачити ясно до чого стремить тота часть литовского народа. До чого стремить часть народу, до сего стремить и стремѣти буде цѣлый народъ, бо мае тй самй животнй соки, того самого народного духа.

Въ прускôй Литвѣ, де Литовцѣ до послѣдного часу голосовали за нѣмецкими консерватистами, при будучихъ выборахъ, задумують вже мати своихъ литовскихъ послôвъ въ обохъ парламентахъ: королѣвства и цѣсарства. Яки ягоды дозрѣли на двохъ галузяхъ литовскои калины, таки дозрѣютъ незабаромъ и на иншихъ, бо всѣ галузи суть тои самои натуры.

Братя пôсля бажань и напряму, Русины и Бѣло-Русины! Намѣры Россіянъ— Москалѣвъ и Полякôвъ не суть передъ нами закрытй — они суть сильнй, а насъ уважаютъ за слабшихъ и хотять насъ знищити, а щобъ мы самостôйно развивали ся на се нѣколи не позволять, если мы ихъ до сего не приневолимо. Якимъ оружіемъ воюютъ нашй ворогы противъ насъ, такимъ повинни и мы воювати. Они лучать ся, а мы и собѣ повинни лучити ся.

Тажь передъ 500 роками Литва, Бѣла Русь и Мала Русь (майже цѣла) були сполучени и творили одну велику и могучу литовско-руску державу. Були то старй варварскй часы а однакъ не було тамъ жадного переслѣдованя анѣ народностей анѣ релігіи. Поганьскй литовскй князѣ будовали церкви для своихъ рускихъ жѣнокъ, а литовскй и рускй придворнй бояры, вожды литовско-рускихъ войскъ бесѣдовали на обохъ мовахъ: литовскôй и рускôй. Если въ варварскихъ часахъ Литва и Русь потрафили жити въ згодѣ и едности, то далеко скорше потрафили бы и теперь. Если тодѣ не було тамъ у жадной зъ тыхъ народностей захланныхъ, пажерливыхъ и фанатичныхъ намѣрôвъ, тымъ бôльше не було бы того и теперь. Менѣ все на гадцѣ унія люблиньска, вôдъ котрой Поляки за для лучности зъ Россіянами вôдступаютъ, однакъ насъ Литовцѣвъ, Мало-Русинôвъ и Бѣло-Русинôвъ тота унія могла бы лучити и на дальше. Трôйця, хоть вôдмѣнна, лишила бы ся, а мріи Полякôвъ вôдбудувати державу вôдъ Балтійского моря до Чорного моря мы найлекше могли бы здѣйснити. Державы суть організмами а якъ всѣ иншй організмы, маютъ свой взрôсть и свой конець. Безъ сумнѣву нынѣшна россійска держава, котрои розвôй такъ скорый а неприродный, бо основаный на тираніи, противный идеамъ сучасныхъ часôвъ, а складъ державного тѣла рôвножь неприродный, бо зложеный зъ чимало рôжныхъ народностей: не може довго дыхати.

На звалищахъ сучасного московского велита, коли розсыпле ся, якъ колись на звалищахъ римского велита, повстануть новй политичнй организмы, зайдуть новй комбинаціи, новй угоды, котрй чейже не будуть опертй на перестарѣлыхъ традиціяхъ анѣ люблиньской уніи, анѣ наивнôй нерозлучности супружескôй, анѣ невѣрнôй трôйцѣ; лишь на братерскôй, добровôльнôй лучности въ цѣли самопомочи и самоохороны, якъ рôвнй зъ рôвными и вольнй зъ вольными.

ВѢСТИ ЗЪ КАНАДЫ.

Brokenhead, дня 6. грудня 1897.

Почтенна Редакціє!

Упрашаемо о ласкаве умѣщене наступаючихъ словъ кôлька въ ломахъ милой намъ газетъ „Свободѣ", вôдъ насъ Русинôвъ изъ закутка канадійского Брокенгедъ.

Дуже намъ часами прикро, читаючи въ „Свободѣ", що нашихъ братей Русинôвъ по всѣхъ новозаложеныхъ кольоніяхъ вôдвѣдждаютъ дуже часто гостѣ розличного рода, а то священники рôжнои нации, агенты—смотрѣтелѣ, прикащики и иншій непотрѣбный драни, а навѣть и его Высокое Благородіе Mr. Schulz, ц. к. конзуль панства австрійского, то-жъ обсмотрѣвъ нашихъ Русинôвъ въ Yorkton, Dauphin(?) и Edmonton. А напослѣдъ читаемо, що кромѣ тыхъ почтенныхъ людей, зачинаютъ тамъ загощувати и блудники, шукаючи всякихъ способôвъ, щобы вырвати послѣдный доляръ бѣдному хлопови.

А до насъ, хотяй живемъ такъ близко головного мѣста Виннипеґъ, бо йно о 35 миль отъ него, а однакожь нѣхто, якъ бы замовивъ або зачарованъ, анѣ живый духъ не загляне. Вправдѣ обôйдемо ся безъ такихъ гостей якъ тй послѣдни, але однакъ радй-бысьмо у насъ видѣти хотяй разъ нашого руского священника, а много ихъ кружило вже въ около нашои осады, а до насъ анѣ рушь. Жаль маемо именно йно до одного священника, котрый мешкае майже вôдъ року въ Виннипеґъ на Ross Ave. 466, а до насъ не ласкаве [illegible] загостити, думаемо, що нашъ отець духовный довѣдавъ ся, що мы не богатй и тому до насъ не ласкаво загостити, зато довѣдже до насъ дуже часто священникъ Нѣмецъ, або р. к., а нѣколи еще не кривдувавъ собѣ на насъ. Живе насъ тутъ до 73 фамиліи католицкихъ, складаючихъ ся зъ трохъ народовостей т. е. Русинôвъ, Полякôвъ и Нѣмцѣвъ.

Земля у насъ дуже урожайна и красна, лѣсôвъ маемо подостаткомъ, а сѣна ростутъ тутъ красно, що якъ рѣдко здыбати, однымъ словомъ нѣчого намъ тутъ не бракуе якъ тôлько зъ сотню нашихъ братôвъ Русинôвъ, а въ тойчасъ наша була бы выграна, бо сейчасъ малибысьмо и гостей зъ часта и церковь борзенько, а школы то ажь три на веснѣ будемо мати, въ тогда намъ бы йно Всемогущого о здоровле просити. А если насъ нашй братя Поляки выпередять и поставлять костелъ, въ тойчасъ мы мусимо зъ часомъ стати ся Поляками и нѣколи нашои св. церкви тутъ оглядати не будемо.

Отже Братя Русины не зважайте на розличнй вôдмовы непоцтивыхъ пôдшепниковъ и агентôвъ, але ѣдучи до Winnipeg вступѣть до насъ по дорозѣ до Brokenhed, а кождый зъ насъ радо васъ привитае и погостить ведля своей можности, а попри тôмъ и щось корыстного довѣдаете ся.

Есть мѣжь нами еще много Англиковъ, котрй для незнаныхъ намъ причинъ, радо бы свои фармы спродали и то за дуже таньо. Много у насъ еще землѣ не займанои, а хто бы зъ васъ братя хотѣвъ собѣ фарму выбрати и мѣжь нами замешкати, нехай спѣшить до насъ зъ весною и зъ повною капзою. Здавъ бы ся намъ конечно и добрый музыка, щобы загравъ, най бы собѣ наша бѣда австрійска зъ американскою часомъ потанцювала.

Поздоровляемо васъ всѣхъ братôвъ Русинôвъ, жичливй вамъ други Русины въ Брокенгедъ, Beausejour, Man. Canada.

Лука Керикъ.

До дописи д. Луки Керика, я обовязаный подати де-якй поясненя:

Фактъ есть, що я въ часѣ мого побуту не бувъ анѣ разъ на нашой кольоніи въ Brokenhead, а то зъ тои простои причины, що не стало въ мене часу, хоть якъ я бувъ радъ заѣхати тамъ, якъ я се и лично д. Л. Керикови обѣцявъ. Не тôлько въ Brokenhead, але еще и на бôльше нашихъ кольоніяхъ я не мôгъ бути. До сего часу я еще не бувъ, крôмъ Brokenhed — въ Gonor, Pleasant Hame (Stonewall), Saltcoats, Beaver Lake, Grenfell тай и коло самого Winnipeg въ St. Norbet мешкаютъ нашй люде, а я помимо найщирѣйшои волѣ не мôгъ бути. Вже таки найбôльше менѣ жаль, що не мôгъ я побачитись зъ нашими найстаршими кольоністами въ Grenfell, але годѣ — прожію, то еще ихъ побачу, годѣ було, годѣ и тяжко д. Керикъ. Вы тамъ на мѣсци, то маете понятіе, що значить обслуговати такй кольоніи, якъ Stuartburn, Dauphin Yorkton и Edmonton! Та ще не штука священникамъ другихъ народностей ѣздити, але нашому то таки така сама бѣда, якъ бы д. Керикъ выбрали ся въ тй далекй дороги, а въ дома забули мошонку зъ грôшми. А знаете, чому я на зиму выѣхавъ зъ Канады? Та скажу вамъ по просту — не було въ що убрати ся тай... тай... ѣсти не було що... А теперь вы думайте, чому я до васъ не мôгъ заѣхати, тай дорѣкайте менѣ такими болючими докорами. Я знаю, що се кождый чоловѣкъ на моимъ мѣсци у нашого народу такои подяки дослужить ся.

О. Несторъ Дмитрôвъ.

НОВИНКИ.

Спростоване.

Подаемо до вѣдомости урядникамъ „Р. Н. Союза", що пôврôчна конвенція не вôдбуде ся дня 31. с. м., але ажь въ януару. День и мѣсце подамо въ слѣдуючимъ числѣ.

Повѣсивъ ся на Исусѣ Христѣ.

Въ маломъ французкôмъ мѣсточку Мазамети запановало великезворушене. На площади Нотръ Демъ повѣсивъ ся якійсь чоловѣкъ на великомъ крестѣ, що бувъ тамъ поставленый на памятку мисіи. Шнуръ обвязавъ самоубійникъ Исусови Христови на шию, а его уста були притиснени до уста Христа. Навѣть свой капелюхъ насадивъ самоубійникъ Христови на голову.

Новый вынахôдъ

Англійскій електро-техникъ, Камъ, зробивъ новый вынахôдъ на поли електротехники. Мае то бути рôдъ телефону, котрымъ однакъ не устно а письменно передае ся вѣсти. На другôй стацiи е знову вôдповѣдный приладъ, котрый, вмѣсто передавати вѣсти голосомъ, пише автоматично на папери. Зъ кôнцемъ сего року мае бути такій апаратъ вôдданый до ужитку публики.

Ѣджте яблока.

Оденъ ученый Нѣмец водить, що хто хоч сильнй нервы и здор мозокъ, повиненъ якъ найбôльше ѣсти овочѣвъ. Предовсѣмъ припоручае ѣсти яблока, бо каже, що яблока маютъ въ собѣ много фосфору, котрый причиняе ся много до будовы нервôвъ и мозгу. Яблока такожъ, твердить той ученый Нѣмецъ, причиняютъ ся много до травленя. У кого отже слабый жолудокъ, не може травити, най ѣсть яблока, але дозрѣлй и здоровй яблока. — А може бы и редакторъ „Свѣта" пôшовъ за порадою того Нѣмця? Пишучи на „Свободу" здало бы ся ему бôльше фосфору.

„Фрі біръ" въ Африцѣ.

Въ захôдной части Африки ростутъ пальмовй дерева, котрй выдаютъ зъ себе пиво, подôбне до нашого меду до питя. Але най собѣ знову нѣхто не думае, що выдобути пиво зъ такого дерева есть дуже легко и скоро. Треба вдрапати ся найсампередъ на таке дерево ажь до вершка, вывертѣти въ нѣмъ дѣру и чекати що найменше 10 до 12 годинъ, доки пива не натече, щобы можь порядно впити ся. Но, будь якъ будь, такй дерева придали бы ся и у насъ, а именно для тыхъ, що то на „книжку" любять пити. — Ану, панове сальонисти, порадьте но вашимъ „уцтивымъ костумерамъ" о той блаженнôй краинѣ.

— Въ Олифантѣ, Па. вже давно истнувала руска читальня, ба мала она навѣть красну библіотеку. Зъ часомъ однакъ заснѣтилась по троха, бо денекотрй несовѣстнй люде порозбирали книжки и не було що читати. Щобы зарадити тому лиху зôбрались минувшои недѣлѣ хлопцѣ Олифантскй въ рускôй гали и постановили воскресити стару читальню, та надали ей имя Маркіяна Шашкевича, звѣстного прихильника простого люду и того чоловѣка, що не одно перетерпѣвъ и майже зо свѣта пôйшовъ за тое, що поваживъ ся першій писати простою народною мовою. На початокъ вписало ся 46 членôвъ. Сходины будуть вôдбуватись въ домѣ ч. Ю. Хиляка, звѣстного патріота и касіера „Р. Н. Союза."

литву не палимо и не переслѣдуемъ, — палимо за те, що насъ называють еретиками и не повинують ся святой церкви, а крестѣть ся якъ хочете." Ясно, що пôдъ „святою церквою", розумѣла великоруска ерархія лишь церковну власть въ еи особѣ заключившу ся, бôльше нѣчого. Если однакъ мы замѣтили повысше, що патріярхъ Никонъ голосивъ и боронивъ клерикального принципу церкви, якъ высшои духовнои власти, котрôй народъ обовязаный повиноватись, то мы обовязанй разомъ зъ тымъ показати, що власть ту, той найвиднѣйшій изъ ерархôвъ великорускои церкви, бувшій селянскій сынъ, основувавъ ту власть не на місіи свои свыше, не на старинной традиціи, але на той высотѣ образованя, на тôмъ авторитетѣ знаня, на тôмъ значѣню образованя, яке вôнъ самъ въ великôй степени посѣдавъ. Въ тôмъ именно змыслѣ вôнъ говоривъ постоянно, що хоть вôнъ по роду Русинъ, але по образованю и вѣрѣ Грекъ. То его образоване було однымъ зъ найлучшихъ плодôвъ греческого образованя того часу и вѣру православну, освѣчену свѣтломъ такого образованя, называвъ вôнъ вѣрою греческою въ тôмъ именно змыслѣ, уважаючи справедливо пôсля его погляду, представителькою токои вѣры высшу церковну ерархію и вслѣдъ за тымъ повиненъ ити зô стороны народа безусловный послухъ и пôдчинене ся учительскому авторитетови „святой церкви." Зло заключало ся лише въ тôмъ, що той учительскій авторитетъ разъ зблудивъ и вмѣсто духовно-моральными вплывами на роскольниковъ, вôнъ вплывавъ на нихъ кострами и тортурами. Въ наслѣдокъ такихъ варварскихъ мѣръ, якихъ уживано противъ однои частини великорускаго народа, авторитетъ церкви православнои на Великôй Руси бувъ майже разъ на все убитый.

Если такимъ чиномъ идеи и стремлѣня патріярха Никона не були клерикальными въ тôмъ змыслѣ, якъ нынѣ понимають клерикализмъ; если вôнъ основувавъ авторитетъ церкви на тôмъ образованю, якимъ въ тй часы на Велико-Руси вызначало ся одно лишь высше духовеньство и тою духовно-моральною просвѣтою, яку оно лишь одно могло дати народови, если тота одинока образуючо-просвѣтна сила великоруского народа той епохи манила до звѣсной самостôйности и независимости, то зъ того и выходить, що непорозумѣне такой знатной и пересвѣдченой историчнои личности, якою бувъ патріярхъ зъ самодержавіемъ царскои власти, було неминучимъ. Абсолютне правительство московской державы того часу не могло терпѣти побѣчь себе жаднои самостôйнои вôдъ неи хоть лишь въ малôй степени независимои суспôлунои власти, а въ тôмъ числѣ навѣть и самостôйнои и независимои церкви. Розгрывае ся звѣстна интересна борба мѣжь патріярхомъ Никономъ, тымъ хлопскимъ сыномъ, сорозмѣрно въ досыть молодôмъ вѣцѣ дôйшовшимъ до патріяршого престола и царемъ Алексіемъ Михайловичемъ. Якъ знаемо, царь Алексій Михайловичь вôдзначавъ ся добродушностію и лагôдностію, и такъ рѣшучe и поважне непорозумѣне его зъ патріярхомъ зовсѣмъ не було его личнымъ непорозумѣнемъ зъ найвысшимъ ерархою и головою велико-рускои церкви: а якъ разъ на оборотъ. Оно було непорозумѣнемъ абсолютного правительства, котре склало ся пôдъ деморалѣзуючимъ вплывомъ татарского ярма и по части пôсля татарского образця зъ претенсіями высшои велико-рускои ерархіи на самостôйнôсть и независимôсть церкви, пôдъ котрою она понимала головно выключно лишь церковный клиръ и духовный станъ, принимаючи лишь по части на взглядъ знатнѣйшихъ сынôвъ церкви зъ высшого боярства. Наслѣдкомъ борбы патріярха зъ царемъ, була передача Никона судови окремого собора. Той соборъ пôдъ головнымъ предсѣдательствомъ греческихъ патріярхôвъ зôбравъ ся въ Москвѣ 1667 року, числячи на помôчь Грекôвъ. Патріярхъ Никонъ, не зважаючи на свôй великій розумъ и всестороннe образоване, зовсѣмъ позабувъ на тое, що Греки, здеморализованй турецкою неволею, перестали бути тыми Греками, якими они були въ красшихъ періодахъ своей исторіи до завойованя Константинополя и упадку Византіи. Рôвножъ и Русь такъ велика якъ и мала зовсѣмъ не були тымъ до монгольского нападу, чимъ они стались опôсля пôдъ деморалѣзуючимъ вплывомъ монгольского ярма. Греческй патріярхи-митрополиты, проводивши на соборѣ, вôднесли ся до непорозумѣня Никона зъ царемъ, або сказавши яснѣйше зъ правительствомъ московскои державы, зовсѣмъ инакше, нѣжь вôнъ того сподѣвавъ ся. Паисій Лигаридъ, митрополитъ Газесій, обявивъ слѣдуюче пôдсудному московскому патріярхови: „двѣ головы московского орла на державнôмъ гербѣ, неперейшовшимъ зъ Царгорода въ Москву, означають собою двѣ верховнй власти въ рôвнôй мѣрѣ и неподѣльно прислугуючй самодержцю, а именно: власть надъ державою и власть надъ церквою, зарядъ свѣтскими справами и справами духовными, зъ чого выходить, що православный царь оденъ и самъ по собѣ держить всяку повну власть на земли, та що крôмъ одного Бога надъ нимъ нема вже старшого." — Соборъ осудивъ московского патріярха за спротивлене ся свѣтскому правительству и зложивъ его зъ патріяршого престола. Лишь тогдѣ понявъ оденъ зô знатнѣйшихъ достойникôвъ рускои церкви, якъ вôдносять ся до церковного идеалу представителѣ тои самои „греческои вѣры," до котрои вôнъ себе все причислявъ, повтаряючи безустанно: „хоть я зъ роду Русинъ, але по образованю и вѣрѣ — Грекъ."

Зъ усунемъ Никона, одного зъ найзнатнѣйшихъ московскихъ патріярхôвъ, справа независимости велико-руской церкви вôдъ московско-россійской державы була въ кôнци убита. Великоруска церковь стае ся попросту частиною державного организма, и такимъ способомъ здѣйсняе ся безповоротно той принципъ цѣлковитои улеглости церкви державнôй власти и свѣтскому правительству, котрого въ такъ яснôй и опредѣленôй формѣ проголошено на выжь згаданôмъ московскôмъ соборѣ 1667 року. Зване и становиско московского патріярха вôдъ того часу зачинае тратити всяке значѣне и всякій майже змыслъ. О патріярсѣ Іоакимѣ, тôмъ самôмъ, котрый на жалобы старо-обрядовцѣвъ вôдповѣдавъ, що палять ихъ не за вôдмѣнне крестне знамя, а за непослухъ святôй церкви, народъ бесѣдувавъ: „Якій зъ него патріярхъ! Жіе зъ офѣры, то спати бы ему та ѣсти, пильнувати мантіи и бѣлого колпака, а про инше най его голова не болить."

(Дальше буде).

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Безгучнй канони.

Американьскій полководць Гумбертъ, вславивъ тымъ, що вынайшовъ ...собъ стрѣляня зъ канонъ безъ гуку. Вôнъ каже, днесь можна вôйны ...пти и забивати людей ...зъ найменшого гуку и ...мѣдеру. Артилеріи треба лишь добре укрыти щобъ непріятель не мôгъ бачити, а тогды не буде знати звôдки стрѣляютъ. Ро... ...Ге ся при стрѣляню у...вати ся буде бездымного ...оху. Примѣнене такихъ ...новъ въ вôйнѣ вôддасть ...вку услугу воюючимъ, ...разъ, що буде можна ...и докладно команду офѣ...овъ, а и одепъ другого ...е видѣти, бо дыму не ...е. Гумбертъ каже еще, ...можь буде запровадити ...арміи и безгучнй ручнй ...ики. Що тй люде еще вынайдуть?

ПОСМЕРТНИ ВѢСТИ.

☦

...ня 1. децембра упокоивъ Онисимъ Шурмѣ...и, родомъ зъ Галичины, ...Дошницѣ, ясельского ...ту. Небôщикъ належавъ ...братства им. св. Кирила ...етодія въ Mayfield, Pa. ...въ членомъ „Руского ...одного Союза.“ ...ѣчная ему память!

Вѣсти робôтничй.

New Castle, Pa. Въ ту...ôй дротовни пôдвысшено ...платню о 10 проц., що ...ло здивувало робôтни..., бо не говорено о тôмъ ...ниче.

Новопобудована фабри... ...бѣлои бляхи чверть ми... ...довга незадовго буде по...вати робôтниковъ.

Greenville, Pa. По ше...мѣсячнôмъ застою рос...е ся по новôмъ роцѣ ...ни въ фабрицѣ Atlantic & Sceel Co. Буде заня... 400 люда.

Chicago, Ill. Фабрикан... ...роту и цвяковъ, котрй ...мують злятп свои бiз... въ одно, успокоюють ...ъ товаришѣвъ, маючихъ ...самй предприємства, ...е робять они того въ ...яхъ конкуренційныхъ, ...въ цѣли зменшеня ...овъ продукцій и больш... зноснпъ торговель... ...зъ заграницею. На чо...ового тросту стоить Ню ...кій синдикатъ J. P. Morgan & Co.

Kokomo, Ind. 1600 ...йкеровъ въ мѣсцевыхъ ...рняхъ и въ Elwood зго...ся на предложене ком... ...робити на акордъ а ...ули до роботы.

Въ Ню Йорку єсть 297,- ...робочиковъ. Зъ нихъ ...ке 100,000 безъ занятія. ...имо великого браку ро...никовъ, що занятй по ...яхъ, бюро робôтниче ...о дати роботу лишь 841 ...ѣ въ мѣс. дец.

Alexandria, Ind. Зъ ...ъ 8. януарія зачне ся ...ти по всѣхъ мѣсцевыхъ ...рняхъ, котрй затрудня... 1,200 робôтниковъ.

Manchester, N. H. Pa. ...авовняныхъ фабрикахъ ...ry, Stark & Jefferson, въ ...ыхъ робить 11,000 ро...никовъ, оголошено зни... платнѣ о 10 проц. зъ ...ъ 1. януар. Такъ само ...лено зъ 9000 робôтни... въ фабрицѣ Amoskeag.

— Patterson, N. J. Въ варстатахъ William Strauge Co. застрайковали ткачѣ, опираючись зниженю платнѣ. Въ Meding Manufacturing Co. застановили такожь роботу и жадають 10 процентового пôдвысшеня.

— Milwaukee, Wis. Фабриканты паперу зъ державъ Wisconsin, Michigan, Indiana, Ohio, злучили ся въ одну компанію, щобъ не допускати що разъ бôльшого зниженя цѣны за паперъ. Фабрики паперу зъ всхôдныхъ державъ мають такожь пристати до того тросту.

— Въ Indianopolis, Ind. Выбудовано пріютъ для освободженыхъ вязнѣвъ, де они мають перебувати такъ довго ажь не выстараютъ ся имъ роботы.

— Въ Homestead, Pa. Всѣ стальовнѣ були замкненй до 27. с. м. Теперь робить ся дуже добре.

— Rochester, N. Y. Двѣста Италіяновъ, затрудненыхъ при каналѣ Lake Erie, незадоволенй зъ платнѣ 12½ цента за годину застрайковали та й змусили ще 300 робôтниковъ въ Crane Book до застановленя роботы. Зъ тои причины приказано Италіяновъ арештовати, однакъ теперь побоють ся розруховъ тымъ бôльше, що въ Port Ryron выдалено дуже богато робôтниковъ зъ роботы.

— Дня 23. с. м. вôдбула ся въ Пітсбургу конвенція майнеровъ зъ дистрикту Пітсбурского. Радили надъ запровадженемъ однаковои платнѣ по всѣхъ майнахъ, але зъ причины розличныхъ трудностей, зъ якими та справа сполучена, не могли прійти до повного результату. Ухвалено за то побирати вôдъ робôтниковъ дальше по 10 цт. податку, котрый призначеный на удержане страйку противъ New York & Cleveland Gas Coal компаніи.

— Конвенція компаністôвъ и майнерôвъ, на котôй мае управильнити ся платню майнерску на оденъ рôкъ дальше, скликала на 15. януара до Columbus, O. Зобачимо, якъ погодять ся чи не погодять ся робôтники зъ панами, бо тй остатнй напередъ говорять, що анѣ не снить ся имъ платити бôльше за тону, якъ до теперь було.

— Hazleton, Pa. J. J. Rigmey, представитель фѣрмы Haddock & Shork крутивъ ся въ тôй околици за майнерами до копалень въ Galton Va. До сего часу працювали тамъ чорнй, але вôдправили ихъ, бо пôсля переконаня компаніи бѣлй робôтники суть бôльше вытревалй въ роботѣ.

— Въ державѣ Ню Джерзі зложивъ ся тростъ молочный зъ закладовымъ капіталомъ 15,000,000.

— Carnegie, Steel Co. задумує побудовати въ Munhall коло Homestead найбôльшій фабрики бѣлои бляхи, якихъ ще що до розмѣру нема въ Америцѣ, щобъ можна успѣшнѣйше конкуровати зъ заграничными того рода предприємствами.

Запрошене.

Маемо честь запросити всѣхъ Русиновъ въ Elmira и въ околици, а також Братôвъ нашихъ зъ Binghampton и зъ Cross Fork на торжественне посвящене дзвона, котре вôдбуде ся въ Недѣлю дня 9. януара 1898 р. въ нашôй рускôй церкви на Elmira Heights, N. Y.

ЦЕРКОВНА РАДА.

Де-що цѣкавого.

— Зъ Льондоньскихъ улицъ выметуть рôчно 65 тысячь тонъ смѣтя.

— Въ Швайцаріи припадае одна корчма на 132 мешканцѣвъ.

— Въ однôмъ костелѣ въ Чікаґо вôдбувають своє богослужене жиды и баптисты. Жиды въ суботу а баптисты въ недѣлю.

— До купы, Русины, до „Р. Н. Союза“, а буде въ насъ сила!!

— Постановить собѣ зъ новымъ рокомъ приступити конче до „Союза.“

— Знайте, що чотыри добре редагованыхъ газетъ суть сильнѣйшй, якъ 1000 багнетôвъ.

— Недавно въ Sacraments, Cal. умерла 119 лѣтна Ніґерка.

— Найбôльшій дияментъ на свѣтѣ есть въ Льондонѣ. Якъ бы хто мавъ 5 миліон. дол., то може го купити.

— Въ Нѣмеччинѣ выходить бôльше якъ 5500 часописей.

— Клей выробляють зô старои шкôры.

— Монахинѣ по передмѣстяхъ Мондону ѣздять на байсикляхъ.

— Въ Англіи 6,220 желѣзнодорожныхъ стацій (дипъ).

— Именъ Hoffman єсть въ Пітсбургу около 750.

— Въ однôмъ Парижскôмъ шпиталю можна видѣти цѣкаве дитя. Якъ народило ся, то важило 5 а по кôлькохъ рокахъ 60 кільоґрамôвъ.

СМѢХЪ И ПРАВДА.

ВÔДПЛАТИВЪ.

Панъ ударивъ хлопа лѣскою по плечахъ за те, що хлопъ батогомъ стягнувъ осла.

Хлопъ поскробавъ ся по плечахъ, обернувъ ся до осла я знявши капелюхъ сказавъ:

— Не знавъ-емъ того, що панъ оселъ мають такъ добрыхъ пріятелѣвъ мѣжь панами.

ВЪ СУДѢ.

Судія: — Но теперь скажѣть менѣ, чимъ васъ хотѣвъ обжалованый перекупити, щобысьте нѣчого передъ судомъ не зôзнавали? Чимъ вôнъ вамъ хотѣвъ заткати губу?

Свѣдокъ: — Двома новыми сорочками и старыми штанами.

ЗАПЛАТА.

Швець подае панови рахунокъ.

— Чись нѣчого еще не дôставъ,? — пытае панъ.

— Дôставъ-емъ два штурханцѣ вôдъ пана економа, прошу ясного пана, — вôдповѣдае швець.

НА ДОРОЗѢ.

Гарасимъ: — Слава Исусу Христу, а где идете куме?

Гриць: — На вѣки вѣковъ, по горѣвку.

ВЪ СУДѢ.

Судія: А вы пощо принесли тую палку зъ собою?..

Обжалованый: Та бо казали менѣ, щобымъ поставъ ся о средства обороны..

Докторъ: — До чорта, яка-жь худоба сперевертала знову менѣ паперы?

Служниця: — Панѣ докторова, прошу пана!

Хто хоче читати правдиво хлопску газету та довѣдатись якъ тамъ братя въ краю борють ся зъ своими ворогами, нехай запише собѣ газету:

„ГРОМАДСКІЙ ГОЛОСЪ“.

Коштує $1.50 на рôкъ.
* Платити треба напередъ. *
Замовляти можна черезъ редакцію „Свободы“.

Друкарня „Свободы“ выготовляе дуже точно, скоро и дешево всякй рѣчи, якъ: тікеты на балѣ, выгравки; статута для Братствъ; вôдозвы, листы и въ загалѣ всякй рѣчи входячй въ кругъ дѣланя друкарнѣ, въ мовахъ: рускôй, польскôй и словацкôй.

АНТОНІЙ ОНУЩАКЪ
214 W. Lloyd, Str.
— SHENANDOAH, PA. —
⁂ Рускій готель. ⁂

Чи вы вже люде не перестанете ходити по чужихъ готеляхъ и спомагати своими центами другй народности? Та по що шукати чужихъ богôвъ! — Дивѣть добре по Шенандоръ, а певно знайдете свого чоловѣка, въ котрого и вино и віска и пиво и темперъ и другй добрй и все свѣжй напитки, а услуга чемна, бо все-жь то у Русина. А ще якій то Русинъ? Каждый єго дуже добре знае. Та-жь то Антоній Онущакъ. Пу и якъ-жежь не зайдете до него? — Грѣхъ бы бувъ смертельный якъ бы вы Русины въ Шенандоръ оминали того щирого Русина.

РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
⁂ Іосифа Осеняка ⁂
въ ОЛИФАНТЪ, ПА.

Чи знаете хлопцѣ, що Іосифъ Осенякъ мае готель на River Str. коло рускои церкви въ Олифантѣ? — Ану йдѣть подивитися, якъ красно у него. Саля красна на забавы. Пиво и всѣ иншй напитки все свѣжй, ажь мило выпити и забавити ся у свого.

HENRY FREY
PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Хочешь мати красну фотографію, вѣрный портретъ, зайди до того фотографа. Вертаешь зô слюбу зайди зъ жѣнкою до него, дай ся здияти, а будешь мавъ на цѣле житє памятку. Масшь ладну дитинку дай фотографовати у него, а будешь мати красный образъ. Єсть у Васъ братство, най зайде до того фотографа, а вôнъ Вамъ зробить фотографіи и портреты, яки хочете. — У него рôжнородни фотографіи и портреты можна замовити и то по дуже умѣркованôй цѣнѣ. — За роботу ґварантує.

РУСКА ГРОСЕРНЯ!
Нашь чоловѣкъ честный и порядный
Яковъ Гамбаль
въ OLYPHANT, PA. на Race Str. мае сторъ. Достанете у него все потрѣбне до житя, а все свѣже, добре и дешеве. Всюды вже люде зрозумѣли, що треба у свого брати, а не пейсатыхъ драбôвъ спомагати.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ YONKERS
Лазоря Сиротяка,
48 Washington str.
YONKERS, N. Y.

Хто не знае Лазоря Сиротяка? Вôнъ мае красно зарядженый сторъ, гросерню и бучерню. Посылае грошѣ до старого краю на всѣ части свѣта, скоро, таньо и безпечно. Продае такожь шифкарты на всѣ лініи. Хто изъ земляковъ хотѣвъ бы вôдъѣхати до старого краю, нехай зайде по дорозѣ до Сиротяка и купить собѣ шифкарту у него а вôнъ вôдпровадить его ажь на шифъ.

На що давати ся здерати жидôвскимъ агентамъ по Ню Йорку? Идѣть до свого!

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— И —
готельничій.
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашъ? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...

— Що за брындза й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

На що вамъ Русины зъ Шенандоа самымъ голити ся а опôсля ходити зъ порѣзанымъ лицемъ, коли на 338 W. Centre str. есть
РУСКА ГОЛЯРНЯ
Игнатія Мучки
— и —
Андрея Тарбая.

Тамъ оголять васъ гладко ще й намастять бейрумомъ, а якъ острижуть и напомадують, то не повстыдаете ся навѣть першого американьского джентельмена.

Юліянъ Конистяньсікій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
420 W. Pine st.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный сальонъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки доскональй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

Одинока руска бучерня на цѣле мѣсто на Second str. на противъ друкарнѣ „Свободы“
Ю. Щипчика и Г. Трохановского.
въ Mt. Carmel, Pa

Въ каждôй хвили свѣже мясо всякого рода. Й волове и теляче и вепрове. Ану газдынѣ не волочѣть ся по чужихъ — маете своихъ!

THOMAS A. ULIACKAS & JOSEPH RAYTKIEWICZ
436 Cherry str.
SHENANDOAH PA.

Гей темперансы, читайте! Хто зъ васъ хоче дôстати доброго темперу и вайсъ бір-у въ бутелькахъ най зайде до гуртовного складу Т. Улячка и п. Райткевича а певно не пожалує.

Ану попробуйте!

Юстинъ Кузмякъ.
Рускій готельничій
въ ОЛИФАНТЪ, ПА.

На розѣ коло рускои церкви есть готель нашого Русина Юстина Кузмяка. Крôмъ того, що въ готелю каждый може дôстати чисте помешкане и чемну услугу, то тамъ есть ще галя обширна и гарна на цѣле мѣсто, въ котрой вôдбувають ся балѣ и братскй мітинги. — Идѣть до свого — не спомагайте чужихъ!

Если хто мае гадку осѣсти зъ весною на фармѣ въ Канадѣ, най напише до мене, а опишу єму докладно, що мае робити, якъ хоче тамтуды выбрати ся. Нашихъ людей зъ Галичины и зъ Буковины тысячки осѣли на добрыхъ земляхъ. И зъ Пенсильваніи вже кôлька родинъ роспочали тамъ газдôвство. — Корыстайте люде зъ доброи способности. Ту по майнахъ нѣчого не доробите ся.

Адреса моя:
Rev. Nestor Dmytrow
89 Johnson Str.
BUFFALO, N. Y.

ЗИМА НАДХОДИТЬ!
ЗДОРОВЛЮ ЗАШКОДИТЬ!
Не зашкодить однакъ, бо можете купити собѣ въ великôмъ шторѣ
PETER-A STIEF-A
оверковтъ за $3.00 и дорожше — тепле убране за $3.00 и дорожше и всѣ другй рѣчи дôстанешь ту туньше, якъ въ иншôмъ шторѣ.
ПРИХОДЬ А ПЕРЕКОНАЄШЬ СЯ.
P. A. Stief
MAMMOTH CLOTHING HOUSE
11, 13 & 15 NORTH OAK STR.
MT. CARMEL, PA.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново уряджений. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 показує, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $2000.

Заряджае нимъ:
Теодоръ Федько

RA106

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. Геренчака и Ф. Михальского.
въ Jersey City, N. J.
38 Green Str.

Каждый Русинъ идучій зъ краю, чи до краю, або маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи околици, повиненъ вступити до того готелю, бо:

Тутъ дôстане найздоровшй и найтанший напитки всякого рода.

Дôстане нôчлѣгъ таный, чистенькій и безпечный.

Понеже зъ того готелю лишь пару крôковъ до пенсильванійского, лігайского и центрельского діпа, а також діпа звôдки стрѣткары розходять ся по цѣлôмъ мѣстѣ и околици, якъ Newark, Bayonne и т. д.

Феры до Ню Йорку и Бруклина такожь пôдъ носомъ.

Въ тôмъ готелю порадять вамъ безплатно, де тапу шіфкарту купити, а єсли не знаєте, то запровадять васъ охотно на діпо, або на шифу та взагалѣ дадуть всяку добру раду.

Въ готелю тôмъ є такожь прекрасна галя на мітинґи, забавы и весѣля.

H. FEINBERG,
ЗЕГАРМІСТРЪ и ЮВІЛЕРЪ.
Мае свой великій складъ въ рускомъ домѣ, коло руского стору на Shamokin Str. въ ШАМОКІНЪ, ПА.

Направляе зегарки дуже добре и таньо. Мае на складѣ великій выбôръ зегарковъ золотыхъ и срѣбныхъ и спродае по дешевыхъ цѣнахъ.

M. ROTHSCHILD,
642 E. Sunbury St.
ШАМОКИНЪ, ПА.

Великій складъ всякого рода убрань, для старшихъ и для дѣтей. Капелюхи, шапки и всякй другй рѣчи того рода въ найлѣпшôмъ ґатунку, въ низькихъ цѣнахъ.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

ПАНЪ ПРОФЕСОРЪ ЗА МОРЕМЪ.

Образокъ зъ еміграційного житя.

НАПИСАВЪ НЕСТОРЪ ДМИТРÔВЪ.

—o—

(Конець).

Анѣ словомъ не вôдозвавъ ся професоръ. Вхопивъ за капелюхъ, выбѣгъ на улицю и проклинавъ долю свою. „Якъ то? то я маю йти на роботу, за наймита?" Покрутивъ ся професориско колька день по мѣстѣ, центы розкотили ся, въ кишени вже лишь три доляры. Овъ, бѣда, схаменувъ ся професоръ, хотъ нашъ Галичанинъ ажь тогды схамене ся и плаче, якъ уже нѣчого въ кишени нема. Що ту робити? Вернути нема за що, ѣсти незадовго не буде що. Може бы де за писара до канцеляріи взяли, трудно, бо не вмѣе по англійски. Зъ нѣкимъ не розмовить ся, — нѣ рады, нѣ порады!

Нѣчого нѣгде не пише професоръ, встыдае ся писати. Походивъ ще такъ зъ день, а вôдтакъ зайшовъ до знакомого тай слово по слові, згодивъ ся пôйти на роботу.

— Отже такъ говори, — вôдозвавъ ся знакомый. — Прійди завтра до канцеляріи, достанешь білетъ и картку тай поѣдешь.

Доставъ панъ професоръ білетъ и картку до тои компаніи, де мавъ достати роботу, всѣвъ на зелѣзницю и поѣхавъ.

Тренъ гонить, якъ скаженый. Вагоны повнй, набитй подорожными. Люде веселй, жвавй, охочй, тôлько панъ професоръ сидить въ кутѣ, голову сперъ о руку и думавъ собѣ: Куда я ѣду, що мене тамъ чекае?

Двѣ добы гонивъ тренъ. Ажь пôдъ Оттаву завѣзъ нашого пана професора. Кондукторъ чемно попросивъ его высѣсти, професоръ забравъ манатки, ставъ на стаціи, а тренъ собѣ пôгнавъ и байдуже ему за професора. „А теперь куды?" думае професоръ. Якійсь панокъ зашварготавъ щось до професора, а вôнъ замѣсть вôдповѣди показавъ картку. Кивнувъ пальцемъ панокъ и попровадивъ професора зъ гурмою робôтниковъ до вагоновъ, що стояли на боцѣ. Размѣстили ся робôтники, якъ у себе дома. Що-жь то буде? спытавъ себе професоръ, чи поѣдемо дальше?

Нѣ, се было мешкане для робôтниковъ, впрочѣмъ дуже практичне и досить выгôдне. Въ день выглядають вагоны, якъ бы чекали на подорожныхъ, въ ночи розкладають робôтники подушки зъ сиджень и сплять, якъ на выгôдныхъ матерацахъ. Одень вагонъ служить за кухню и тамъ при довгомъ столѣ засѣдають робôвники до обѣдôвъ. Компаніи въ Канадѣ, якъ и всюды майже по Америцѣ рабують у робôтниковъ велику пайку ихъ заробку. Наймають кухаря, доставляють поживу и вôдтягають робôтникови по 50 центовъ ... но за такъ званый „бордъ." Въ осôбнôмъ вагонѣ мешкають наставники и находить ся тамъ канцелярія (office). Въ такой канцеляріи знайдете телефонъ и телеграфъ, хоть бы то было на найбольше незалюдненôй пустыни.

Англикъ несе за собою на всѣ кранцѣ свѣта свою культуру и нею побивае на голову всѣхъ и все, що его окружае. Коло канцеляріи стоить будка, тамъ Хинець пере и прасуе бѣле для робôтниковъ. Опи прецѣ въ недѣлю убирають ся, якъ найперші джентельмены. Для нашого професора выдавалось те все неприроднымъ, штучнымъ. Якъ покôнчуть робôтники роботу въ однôмъ мѣсци, заѣзджае льокомотива и перевозить тй мешканя на друге мѣсце.

На другій день рано дôставъ кождый свѣжій робôтникъ лопату й джаґанъ и пошли до роботы на секцію. До 12. год. въ полудне бють джаґанами, ажь искры сыплють ся, мечуть лопатами землю, ажь порохъ пôдносить ся. Професоръ почервонѣвъ, зôпрѣвъ, ледви дыхае. О 12. год. всѣ шнуромъ пошли на обѣдъ. Довгій стôлъ накрытый чистенькимъ обрусомъ. На столѣ повно тарелѣвъ, тареликôвъ, мисочокъ подовговатыхъ, округлыхъ — збанкôвъ зъ молокомъ, зъ водою — такъ густо то все понаставлювано, що трудно было бы де шпильку ткнути. Повмыванй чистенько робôтники засѣли за стôлъ. кухарь принѣсъ полумисокъ зъ мясомъ, другій зъ бульбами и подавъ тому, що сидѣвъ на розѣ. По черзѣ набравъ собѣ кождый на свôй тарель и тихенько почалась ѣда. Коло кождого робôтника поставивъ кухарь горнятко чорнои кавы, вôдтакъ прійшли ще якісь нѣбы налисники зъ яблоками. Тихо и чемно заховують ся Американцѣ при обѣдѣ, хоть якій то крикливый народъ. Нѣчого не чути, лише часомъ хтось зажадае цукру, соли, або молока, и то шепнымъ шепотомъ: May I trouble you for the salt?*)

Хто зъѣвъ, встае, засувае крѣсло пôдъ стôлъ и выходить. Нашому професорови якось не смакувала та ѣда. Якесь мясо мало выпечене, кава не така, якъ дома — и все якось не такъ смакуе. По год. 1. пошли знову всѣ до роботы. Безъ вôддыху роблять до 6. годины, вертають на вечеру, а коло 9. годины йдуть спати. Три разы денно ѣдять робôтники англійскй мясо, заробляють до 2 долярôвъ денно, але вже роблять, якъ въ горячцѣ. Професоръ нашъ не мôгъ довше выдержати. Цѣлый тыждень, якъ въ пеклѣ, цѣлый тыждень рано не може пôддвигнути ся, такъ кости болять. Зôхлявъ хлописко, якъ пôсный конь, и не може дальше, не потягне дальше, хоть бій, на смерть забій. Лежить професоръ у вагонѣ, не йде до роботы, не годенъ. Здае ся, нѣчого ему не хибуе, а встати, рушити ся не може. Цѣле тѣло, якъ бы хто збивъ. Що ту робити? Вернувъ бы до Winnipeg, та грошей нема, далеко, білетъ богато коштуе. Надумавъ ся професоръ и порѣшивъ телеграфувати до свого знакомого по грошѣ. Пошовъ на телеграфъ и написавъ на жовтôй картцѣ троха вже зъ англійска такъ: hroszi plice. До Winnipeg прійшовъ телеграмъ и стояло написано: „choroszi place."

Читае знакомый професора и гадае собѣ: дякувати Богу, що хороше мѣсце трафило ся бѣдакови. Чекае професоръ на грошѣ колька день, нема и нема. Телеграфуе другій разъ, але его телеграмъ не заставъ адресата въ дома. Чекае ще колька днѣвъ та вкôнци и не стало ему терпцю. Выплатили професорови за 6 днѣвъ 6 долярôвъ, дочисливъ вôнъ до тои сумы ще свого доляра, отже мае разомъ ажь сѣмъ. Що ту зъ такою „величезною" сумою почати? До Winnipeg не заѣде, ту не буде довго жити, а робити не годень, въ жаденъ способъ не годенъ. Порахувавъ професоръ добре и выйшло зъ его рахунку, що якъ бы поѣхавъ за тй грошѣ, то ще мусѣвъ бы 30 миль австрійскихъ ити по апостольски до Winnipeg. Нема иншои рады, треба такъ робити, якъ можна. Поѣхавъ зелѣзницею, поки было можна, пошовъ пѣхотою доки было треба. А що мавъ здоровй ноги, то 30 миль за 5 днѣвъ вчистивъ, якъ нѣчого. Якъ вôнъ ишовъ, де ночувавъ, що ѣвъ, то вже вôнъ лишь самъ знае, нѣкому не хоче оповѣдати. То лишь одно знаемо, що зайшовъ до Winnipeg и ставъ передъ своимъ знакомымъ дуже змученый, дуже збѣдженый тай цѣлый подрапаный. —

Выпочивъ професоръ, вылѣнивъ ся за тыждень тай знову прійшло то проклятe пытане: що дальше?

— Знаешь ты що? — каже разъ до него его знакомый, — ты товаришу, парохіи не засиджуй, треба подумати о якôйсь роботѣ.

Професорови ажь горячо зробило ся, якъ почувъ про роботу. — Страхъ, якъ боявъ ся роботы.

— Я знаю, — каже дальше знакомый, — тобѣ тяжко было робити при зелѣзници, бо ты не привыкъ, але въ фармера не тяжка робота, рôжна робота, якъ при господарцѣ, то ты вже не будешь нарѣкати.

Приставъ професоръ. Думае собѣ: або то я не робивъ при господарцѣ, або то я снопôвъ на вакаціяхъ не возивъ? Пошовъ професоръ до фармера на роботу. Першого мѣсяця 15 долярôвъ, а потôмъ пôдвысшить платню, якъ буде добре робити.

Колька мѣсяцѣвъ не было и чутки про пана професора. Ажь десь пôзною осенею приходить професоръ до мѣста. Нѣхто бы его не пôзнавъ. Змужнѣвъ, здоровый, такій хлопъ, якъ дубъ.

— А що дальше? — пытае ся его знакомый.

— Якъ то що дальше? Пороблю ще зъ рôкъ, зароблю грошѣ, оженю ся и пôду на свою фарму — отъ що дальше.

— А професоромъ вже не хочешь бути?

— Отъ не згадуй, бо самому встыдно...

*) Чи можу васъ трудити о сôль?

НОВА

Польско--руска--словацка аптика

145 Oak str.

въ MT. CARMEL, PA.

Въ новôй нашôй аптицѣ вы можете достати всего, чого лишь собѣ зажадате а що входить въ обсягъ аптикарства. Для словяньскихъ людей сеся аптика дуже великои ваги, бо тамъ можете розмовити ся рôдною мовою. Тамъ можете дôстати й доктора.

Steam Laundry.

Маете сорочки, ковнѣрики, маншеты и другй рѣчи до праня, то занесѣть до Mt. Carmel Steam Laundry. Вôдъ сорочки 10 цнт., вôдъ ковнѣрика 2 цнт., вôдъ маншетôвъ 4. цнт.— Офѣсъ той есть за Righeter's--овымъ шторомъ зъ-заду.

Если хто потребуе конѣ и керичи на весѣля або похороны може дôстати по дуже низькôй цѣнѣ у:

Robertsons Livery

West 2-nd Str.

Mt. Carmel, Pa.

J. LIACHOWICZ

(І. Ляховичь)

425 Shamokin st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Польско-литевскій зегармістръ и ювілєръ

Всяки направы зегаркôвъ выконуе точно, таньо и въ короткôмъ часѣ и за направу гварантуе. — Мае на складѣ великій выбôръ зигаркôвъ золотыхъ и срѣбныхъ по дешевой цѣнѣ, и за доброту кождого зигарка гварантуе.

Обручки слюбни, якъ хто купуе дôстае въ подарунку гарный будзѣкъ.

Стѣнни зеґары дае на выплатъ.

O. Murdza & Bro's

46. Second st.

MT. CARMEL, PA.

О. МУРДЗА и БРАТЪ.

Сторъ заосмотреный въ найлѣпшй товары, спроваджованй впростъ зъ найпершихъ складôвъ. — Майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt. Carmel заосмотрюе въ живности. Продае такожь одяги майнерскй и посылае грошѣ до старого краю таньо, точно, скоро и беспечно.

Свôй до свого — а до чужого не пхай ся. Жидôвъ оминайте зъ далека!

Гавріилъ Малнякъ

Гуртовный складъ (Wholsale)

20 Market st.

SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого ґатунку

Братя! замовляйте у свого!

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

TROMETTERS'

(Тромейтеръ)

Cor. Rock & Sunbury str.

SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечери.

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пильна и солідна.

Осôбнй покоѣ для родинъ. — Найлучшй вина, пива, лікеры, віски и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всѣмъ сю реставрацію, а передовсѣмъ пріѣзднымъ.

Пишучій сей адвертайсментъ ручить за Тромейтера.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCESIOR.

Всякй потрѣбнй рѣчи до житя, якъ такожь убраня майнерскй и звычайнй можна купити.

Посылае такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, таньо и беспечно

Продае шіфкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного предсѣдателя „Союза".

Хто хоче справити яку офѣру до свои церкви

нехай ся зверне до найсолѣднійшого и найлѣпшого

Рускогс товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковвыхъ въ Самборѣ.

ТОВАРИСТВО СЕ МАЕ У СЕБЕ НА СКЛАДѢ:

наплечники, стихари, поясы, обрусы, илитоны, фелоны, епитрахилѣ, образы, плащаницѣ, чаши, лѣхтари, хресты, хоругвы, книги церковнй и взагалѣ всякй рѣчи потрѣбнй до ужитку церковного.

ЯКЪ НАЙДЕШЕВШИ ЦѢНЫ.

При замовленяхъ на бôльше якъ 100 злр. а. в. вôдповѣдный опустъ (рабатъ).

Всѣ рѣчи выкôнченй стисло пôсля приписôвъ гр. кат. обряду. Товаръ приходить на мѣсце призначеня найдальше за мѣсяць вôдъ часу замовленя.

Товаръ высылаесь лишь за попереднымъ присланемъ належитости, або за послѣплатою (C. O. D.).

Адресуйте такъ:

„Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ" въ Самборѣ,

AUSTRIA, GALICIA.

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA

ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Вырабляе 25.000 бочокъ мѣсячно.

Пиво одного зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Pennsylvenia „LAUER BREWING CO." есть вôльне вôдъ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровшимъ. Завсѣгды однои и тои самои доброты и пріемного смаку и есть спорядкане пôдъ зарядомъ одного зъ найздôбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварôвъ.

Вырабляе въ найлѣпшôмъ ґатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Сальонѣсты и приватнй родины повиннй замавляти пиво лишень въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.

READING, PA.

Руска бучерня.

— Russian Meat Market —

OLYPHANT, PA.

КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Гей рускй господинѣ, чи не перестанете вы вже разъ купувати у чужихъ? Та по що тягати ся за чужими, коли у свого Русина такъ само всего дôстати можна. А отъ погляньте! Тажь въ Олифантѣ есть вашъ рускій бучеръ Кузьма Свала. Мае вôнъ свѣже, добре, тане мясо всякого рода. Розвозить въ часъ и пунктуально. Ану-жь зайдѣть до него и попробуйте вôдъ него куповати мясо, а певно не пожалуете!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ШТОРЪ

въ

ОЛИФАНТѢ ПА

ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патріоты.

Есть се найлучше заосмотреный зъ всѣхъ шторôвъ во всѣ потрѣбнй товары и всякого рода по якъ найтаньшôй цѣнѣ.

Кождый тамошный Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патріотомъ, най спѣшить до свого руского штору. Особенно напй ґаздынѣ най йдуть громадно!

На що Юськôвъ, Шмулѣвъ спомагати? Идѣть до свого.

Читайте и уважайте

Стань и огляни ... возы для бучерôвъ, гр... никôвъ, голсельникôвъ ... розвоженя пива) и роз... нй другй, робленй зъ ... лѣпшого матеріялу и ... лѣпшои роботы.

Головне ковальство

Спеціяльно выробля... ся желѣзнй плоты, и о... родженя надгробникôвъ.

J. B. Zimmerma...

Cor. Independence and Market st...

SHAMOKIN, ...

Dr. F. J. Meel...

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИК...

Cor. Shamokin and Chesnut st...

Одинокій лѣкарь, славян... на цѣле мѣсто. Лѣчить ... кй хоробы совѣстно и въ ... роткôмъ часѣ. Особливо ... зрôвнаный лѣкарь въ сп... вахъ положничихъ.. Го... рить по англійскы, по ру... и по польски. Горячо по... чаемо сего знаменитого д... тора, нашимъ Русинамъ.

J. BOBKOWSK...

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХО... РОНÔВЪ.

Вынаймае такожь керичи на ... ропы, хрестины и весѣля по ... низкихъ цѣнахъ.

300 PEARL and MULBERRY ...

SHAMOKIN PA.

Удавайте ся въ потреб... него.

СВОЙ ДО СВОГ...

Єфремъ Лучкове...

E. INDEPENDENCE near VINE ST...

въ Шамокінъ, Па.

— РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенькій тамъ готел... всякими выгодами. П... вино, віска, темперъ и др... напоѣ все свѣжй и н... лѣпшого ґатунку. Усл... чемна и солідна. Скля... великй и малй пôсля в... добы.

Люде! Вже часъ покину... чужихъ, а пора вже себе ... мыхъ пôдпомагати.

William D. Chmilewsk...

231 E. Centre str.

SHENANDOAH, PA.

Панове сальоністы зъ П... надорь и всѣ, що хочете ... бути для себе віски, п... темперу въ бôльшôй скô... кости, зайдѣть до В. Хм... льовского и замовляйте ... питки у него. — Най ... зарабляють зъ васъ чу... дайте заробити свому, бо ... Хмѣльовскій честный и сп... ведливый чоловѣкъ — „С... боду" пренумеруе.

Купуйте у него!

Dr. John Szlupa...

421 Penn. Ave.

SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкарь. Довголѣтна п... тика дала ему способность стати добр... лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого ... хоробы. Мае также свою власну апт... въ котрой выробляють ся дуже добр... помôчни лѣкарства.

Розмовить ся по рус... литевски, по польски и ... англійски. — На цѣлôй о... лици знають добре Шл... паса!

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!

Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды пануе брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!

Ив. Франко.